

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

**Біла Церква
2025**

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

постійного контролю через потенційно нові загрози, пов’язані з дикими тваринами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ukhovskiy, V. V., O. V. Pishchanskyi, L. Y. Korniienko, O. V. Rudoi, Z. M. Drozhzhe, L. A. Dedok, M. L. Radzykhovskiy, A. V. Pyskun, and T. M. Tsarenko. Spatio-Temporal Analysis of Rabies in Animals in Ukraine over 2019–2023. Regulatory Mechanisms in Biosystems, Vol. 15, no. 4, Oct. 2024, pp. 740-8, doi:10.15421/0224107.
2. Makovska, I. F., T. M. Krupinina, V. V. Nedosekov, T. M. Tsarenko, Y. A. Novohatniy, and A. S. Fahrion. Current Issues and Gaps in the Implementation of Rabies Prevention in Ukraine in Recent Decades. Regulatory Mechanisms in Biosystems, Vol. 12, no. 2, Apr. 2021, pp. 251-9, doi:10.15421/022134.
3. Інструкція про заходи щодо боротьби зі сказом тварин затверджено Головним управлінням ветеринарної медицини з Держветінспекцією Мінсільгосппроду України, наказ від 15 березня 1994 р. N 5 від 15.03.94

УДК 636.8.09:611.941:616-006.04

КОЗАЧЕНКО К.В., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **ІВАСЕНКО Б.П.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПОШИРЕННЯ, ДІАГНОСТИКА ТА МЕТОДИ ТЕРАПІЇ ЗА НЕОПЛАЗІЇ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ У КІШОК

У практиці лікаря ветеринарної медицини, який лікує, здебільшого, тварин-компаньйонів, досить часто зустрічаються саме такі патології як пухлини молочних залоз. Одним із джерел ймовірного розвитку онкології молочної залози вражаються саме дольки з міждольковою стромою.

Ключові слова: неоплазія, кішки, молочна залоза, пухлини, тічка.

Неоплазії молочної залози частіше виникають, як наслідок взаємовідносин у метаболізмі організму та впливу канцерогенних чинників, що сприяють трансформації клітин [1, 2]. Причинами поширення зазначеної патології часто є застосування самкам, які не використовуються у племінному розведенні, гормональних препаратів, які гальмують тічку [3, 4].

За мету роботи ми обрали вивчити поширення, діагностику та деякі методи терапії неоплазії молочної залози у кішок.

Робота виконувалася в умовах ветеринарної клініки «SuperVet» м. Київ протягом 2022–2024 років. Діагноз ставили на підставі методів клінічного обстеження, визначаючи етіологію пухлини після цитологічних досліджень. Після проведення досліджень кішкам було призначення оперативне лікування.

Нами було статистично опрацьовано та проаналізовано дані, щодо онкологічних патологій і пухлин молочної залози. Так, пухлини молочної залози виявляли у тварин різних вікових груп. Проте, у молодих тварин віком від одного до чотирьох років такі патології відмічали лише у 2,6 % випадків (табл. 1).

Таблиця 1 – Поширення новоутворень молочної залози у кішок залежно від віку, (n=304)

Вік	Кількість	%
1–2 роки	1	0,3
2–4 роки	7	2,3
5–6 років	33	10,8
7–8 років	47	15,5
9–10 років	64	21,0

11–12 років	78	25,7
13–14 років	58	19,1
15 років та старші	17	5,6
Всього	304	100

З віком тварин тенденція до поширення зростала і становила 26,3 % при досягненні віку п'яти-восьми років, а у дев'яти-дванадцяти річних і взагалі досягала 46,7%. Серед тварин віком тринадцяти років зазначені зміни у молочній залозі ми відмічали у 58 тварин, що становило 19,17 %, а – старших п'ятнадцяти років у 17, що становило 5,6 %. Зменшення захворюваності у кішок старших вікових груп можна пояснити тим, що у цілому відбувається різке зниження кількості тварин саме цього віку та, відповідно, меншою чисельністю випадків звернень до закладу.

Що стосовно тварин віком від п'яти і до дванадцяти років, де відмічали чітку тенденцію до зростання випадків неоплазії молочної залози та інші патології, ми можемо пояснити, що саме такі кішки активно реалізують репродуктивний потенціал, а їх власники застосовують їм контрацептивні препарати, що у послідовному сприяє розвитку онкологічних патологій у статевому апараті та молочній залозі зокрема.

Нами, також, було проведено дослідження відносно реєстрації випадків неоплазії у стерилізованих та не стерилізованих тварин (табл. 2).

Таблиця 2 – Поширення новоутворень молочної залози у кішок залежно від стерилізації, (n=304)

Вік	Кількість	Із них			
		стерилізовані		не стерилізовані	
		п	%	п	%
1–2 роки	1	-	-	1	0,3
2–4 роки	7	2	0,6	5	1,6
5–6 років	33	11	3,6	22	7,2
7–8 років	47	8	2,8	39	12,8
9–10 років	64	7	2,3	57	18,7
11–12 років	78	9	2,9	69	22,7
13–14 років	58	14	4,6	44	14,5
15 років та старші	17	8	2,6	9	2,9
Всього	304	59	19,4***	245	80,6

Примітка: $P \leq 0,001$.

З даних таблиці бачимо, що випадки новоутворень на молочній залозі серед не стерилізованих кішок були вірогідно більшими і становили 80,6 % проти 19,4 % – стерилізованих.

У ветеринарній клініці «SuperVet» м. Київ лікарську допомогу надають кішкам шляхом оперативного втручання з видаленням вражених пакетів молочної залози.

З усіх виконаних операцій чотири кішки мали рецидиви і у подальшому були піддані ефтаназії. Це одна (0,3 %) кішок з групи стерилізованих, віком більше 15 років та три кішки (1,0 %) з групи не стерилізованих, а їхній вік був від 10 до 14 років.

Отже, неоплазії молочної залози виникають частіше у не стерилізованих кішок. Консервативні методи терапії не завжди є ефективними та дорого-вартісними, а тому рекомендуємо застосовувати оперативні методи лікування кішок з неоплазією молочної залози.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Sobchuk M.V., & Sliusarenko D.V. Distribution and structure of cat's mammary tumors (review article). *Veterinary science, technologies of animal husbandry and nature management*, 7. 2021. P. 141–145.
2. Bilyi D.D., & Khomutenko V.L. Canine mastopathy (Overview). *Theoretical and Applied Veterinary Medicine*. 10(4) 2022. P. 3–11.
3. В. Максимович, А. Мисак. Поширення неоплазій молочних залоз у кішок залежно від віку, породи та репродуктивного статусу. *Conference "Modern Methods of Diagnostic, Treatment and Prevention in Veterinary Medicine"*. 2024. С. 159-160.
4. В. Логвінова, М. Кравцова. Діагностика новоутворень молочної залози у кішок. *Agrarian Bulletin Black Sea Littoral*. 2023, Issue 107. С. 69–75.

УДК: 639.512:616.981.33:579.22

КОРЕНЄВ О.А., здобувач вищої освіти
Науковий керівник – **РУБЛЕНКО І.О.**, д-р вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ДІАГНОСТИКА ВІБРІОЗУ У КРЕВЕТОК

Вібріози креветок залишаються значним викликом для глобальної аквакультури. Точна ідентифікація збудника є основою ефективної діагностики та лікування, що сприяє зменшенню економічних втрат та пришвидшує відновлення аквакультурних господарств.

Ключові слова: вібріоз креветок, діагностика вібріозів, *Vibrio vulnificus*, API-тест, TCBS-агар.

Вібріони – грамнегативні, галофільні, вигнуті палички, здатні до росту без кисню. Вони переважно мешкають у морських та естуарних гідробіонтах, хоча *V. cholerae* трапляється і в прісних водоймах [1 с. 2, 2 с. 77]. Деякі види є збудниками харчових отруєнь, ранових інфекцій та сепсису [3 с. 10-12, 4 с.].

У дослідженні використовували креветок *Macrobrachium rosenbergii* – вид із високим економічним потенціалом. Через тривалий розвиток личинок (20–25 днів) і вразливість на ранніх етапах, профілактика є більш доцільною за лікування, але якщо захворювання вже з'явилося, то важливо швидко та точно його діагностувати й застосувати ефективне лікування [5 с.].

Найпершим методом діагностики будь-якого захворювання є огляд та фіксування клінічних ознак. Вібріоз креветок може проявлятися декількома формами: у вигляді червоної хвороби, «яскраво-червоного» синдрому, люмінесцентного вібріозу, хвороби панцира, синдрому Зоєа ІІ, септичного гепатопанкреонекрозу, а також синдрому ранньої смертності або гострого гепатопанкреонекрозу [6 с.]. При люмінесцентному вібріозі найяскравішою ознакою є поява світіння креветок у воді, що викликає патоген *V. harveyi*. Це можна помітити вночі або у темному приміщенні [7 с. 245].

У результаті аналізу клінічних ознак був встановлений первинний діагноз – хітинолітична бактеріальна хвороба. У досліджуваних креветок спостерігалися візуально помітні некротичні ураження переважно панцира та кінцівок (Рис. 1).

Рис. 1. Уражені креветки.